

Handleiding voor de leerkracht

Doelgroep

Het lespakket *Kinderarbeid? No Kidding!* is onderdeel van het Fonds Bestrijding Kinderarbeid en gericht op leerlingen van groep 7 en 8.

Doelstellingen

De inhoudelijke doelstellingen van dit lesmateriaal zijn:

- Vergroten van bewustzijn van kinderen (eigen koopgedrag/kritische consument)
- Leerlingen weten wat kinderarbeid inhoudt, waardoor het wordt veroorzaakt en welke oplossingen er binnen de keten voorhanden zijn.
- Leerlingen hebben een aantal instrumenten in handen om aan winkeliers en merken kritische vragen te stellen over herkomst en productieomstandigheden in het productieproces.

Het lesmateriaal sluit aan bij het leergebied Oriëntatie op jezelf en de wereld. Op de laatste pagina van deze handleiding is deze aansluiting per kerndoel aangegeven.

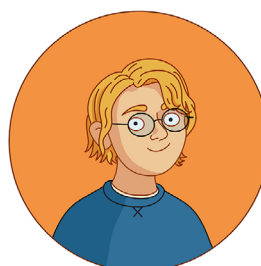

Opzet van het lespakket

De onderdelen van dit lespakket zijn los te gebruiken. Wil je het volledige pakket doorlopen, dan is deze volgorde aan te bevelen:

Les 1 (vóór de game)	Les 2 GAME	Les 3 (na de game)
Filmpje (klassikaal) Poll (klassikaal) Quiz (klassikaal) Lees en doe-blad	Speel de game	Filmpje (klassikaal) Poll (klassikaal) Quiz (klassikaal) Doe-blad Checklist & klassenoorkonde

Let op: de onderdelen van les 1 en 3 lijken op elkaar, maar zijn verschillend. Zo is de poll van les 1 niet dezelfde poll als die van les 3. Zorg dus dat je altijd de juiste link opent.

Tijd

De basis van het lespakket (introductie en game) kun je in één les behandelen. Voor het hele pakket heb je drie lessen nodig. Dit is afhankelijk van welke middelen je kiest in te zetten en hoe diep je er met de klas op in gaat.

Vorbereiding

Zorg dat je gebruik kunt maken van de volgende zaken:

- Digibord
- Internetverbinding en laptop om de website te bereiken
- De doe-bladen uitgeprint of digitaal (één voor iedere leerling)

Les 1 – Introductie (30 min)

De eerste les is een inleiding op het onderwerp. Dit doe je vóórdat de klas de game heeft gespeeld.

Open om te beginnen alvast de volgende hyperlinks op het digibord:

- **Het filmpje**
- **De quiz**
- **De poll**
- **Het lees- en doe-blad**

1. Begin met het kijken van het filmpje.
2. Wat vindt de klas van kinderarbeid? Open de **poll** en bespreek elke stelling samen.
3. Wat weet de klas over kinderarbeid? Test je kennis met de **quiz**! Open de **quiz** en beantwoord de vragen samen.
4. De leerlingen bekijken individueel **het lees- en doe-blad**, dat informatie bevat waarmee de leerlingen enkele opdrachten kunnen maken.
5. Maak de opdrachten van het **doe-blad**.
6. Bespreek de opdrachten klassikaal na.

Les 2 – Speel de game! (45 min)

Nu speelt de klas de game in tweetallen of alleen. Goed om te weten:

- De game bevat twee routes: chocolade en textiel. Leerlingen die de ene route snel afronden, kunnen aansluitend de andere route spelen.
- Feedback is altijd welkom! Mail je tips naar info@Podium.nl

Les 3 – Terugblik (30 min)

In deze les reflecteer je op de game, ga je iets dieper in op het onderwerp en kom je te weten wat je zelf zou kunnen doen. Zet om te beginnen alvast de volgende hyperlinks klaar op het digibord:

- **Het filmpje**
- **Het doe-blad**
- **De poll**
- **De checklist**
- **De quiz**
- **De klassenoorkonde**

1. Begin opnieuw met het kijken van het filmpje (Let op: dit is een ander filmpje dan die in de eerste les).
2. Wat vindt de klas nu van kinderarbeid? Open de **poll** voor les 3 en bespreek elke stelling samen.
3. Wat weet de klas nu over kinderarbeid? Test je kennis opnieuw! Open de **quiz** voor les 3 en beantwoord de vragen samen.
4. De leerlingen maken de opdrachten in het **doe-blad**.
5. Deel als laatste de **checklist (handelingsperspectief)** uit en hang de **klassenoorkonde** op het bord.

Handige links

Websites

Voor verdiepende informatie over kinderarbeid kun je terecht op de volgende websites:

- <https://www.unicef.nl/ons-werk/kinderarbeid>
- <https://www.fairwear.org/>

Hulp bij het maken van een betere keuze kan via de volgende websites:

- Op <https://cleanclothes.org/campaigns/the-accord/brand-tracker> vind je welke merken wel of niet mee doen aan het 'International Accord' voor Bangladesh en Pakistan. Dit akkoord belooft betere omstandigheden in fabrieken.
- Op <https://www.fairwear.org/brands> vind je bedrijven die zijn aangesloten bij de Fair Wear Foundation. Zij houden zich aan normale werktijden en het betalen van een leefbaar loon.
- Op <http://www.projectcece.nl> kun je een hoop merken vinden die op het gebied van de groene duurzaamheid hun best doen.
- <https://goodonyou.eco/> is een gratis app (en website) waarmee je kunt opzoeken hoe een merk scoort op arbeidsomstandigheden en op duurzaamheidsaspecten.

Anders

- *De Keuringsdienst van Waarde* is een programma dat, een beetje als in de game, uitzoekt hoe een product wordt gemaakt en of dat wel zo eerlijk gebeurt.
- Heb je liever een boek, dan is *Dit is een goede gids* van Marieke Eyskoot een aanrader. In het boek staan tips hoe je duurzaam kunt leven en winkelen zonder dat het te veel gedoe wordt.

Waarom dit lespakket?

In 2020 heeft de Raad van Kinderen op verzoek van het ministerie van Buitenlandse Zaken een aantal ideeën meegegeven over de vraag: hoe kan het ministerie van Buitenlandse Zaken bijdragen aan het terugdringen van kinderarbeid door het stimuleren van duurzame consumptie? Een van de ideeën was het ontwikkelen van een lespakket over kinderarbeid die op basisscholen en evt. in het voortgezet onderwijs kan worden uitgerold. Het doel van dit lespakket is om kinderen uit groep 7/8 - vaak beginnende consumenten - meer bewust te maken van het productieproces van hun favoriete spullen, zoals een mobiele telefoon, reep chocolade of een mooi T-shirt en hoe hun eigen koopgedrag hier invloed op heeft. Een ander doel is om de leerlingen meer tools mee te geven om (mkb)-bedrijven aan te sporen om meer hun verantwoordelijkheid te nemen in het terugdringen van kinderarbeid in hun productieketen.

Fonds Bestrijding Kinderarbeid

Het Fonds Bestrijding Kinderarbeid (FBK) helpt Nederlandse ondernemers in het onderzoeken en aanpakken van kinderarbeid in hun productieketen door het aanbieden van advies, kennisoverdracht en subsidies. Het fonds is onderdeel van de Rijksdienst van Ondernemend Nederland (RVO) en wordt uitgevoerd in opdracht van het Ministerie van Buitenlandse Zaken. Zie voor meer informatie www.rvo.nl/fbk

Aansluiting bij de leerdoelen zoals beschreven door de SLO

Onderwerp	Leerdoel	Beschrijving
Mens en Samenleving	35	De leerlingen leren zich redzaam te gedragen in sociaal opzicht, als verkeersdeelnemer en als consument.
	36	De leerlingen leren hoofdzaken van de Nederlandse en Europese staatsinrichting en de rol van de burger.
Natuur en Techniek	41	De leerlingen leren over de bouw van planten, dieren en mensen.
	44	De leerlingen leren bij producten uit hun eigen omgeving relaties te leggen tussen de werking, de vorm en het materiaalgebruik.
Ruimte	47	De leerlingen leren de ruimtelijke inrichting van de eigen omgeving te vergelijken met die in omgevingen elders, in binnen- en buitenland, vanuit de perspectieven landschap, wonen, werken, bestuur, verkeer, recreatie, welvaart, cultuur en levensbeschouwing.
	49	De leerlingen leren over de mondiale ruimtelijke spreiding van bevolkingsconcentraties en godsdiensten, van klimaten, energiebronnen en van natuurlandschappen zoals vulkanen, woestijnen, tropische regenwouden, hooggebergten en rivieren
	50	De leerlingen leren omgaan met kaart en atlas, beheersen de basistopografie van Nederland, Europa en de rest van de wereld en ontwikkelen een eigentijds geografisch wereldbeeld.
Tijd	53	De leerlingen leren over de belangrijke historische personen en gebeurtenissen uit de Nederlandse geschiedenis en kunnen die aan de hand van voorbeelden verbinden met de wereldgeschiedenis.